

Δωδεκάπολις (Το Κοινό των Ιώνων)

« 142.1 οἱ δὲ Ἴωνες οὗτοι, τῶν καὶ τὸ Πανιώνιον ἐστὶ, τοῦ μὲν οὐρανοῦ καὶ τῶν ὠρέων ἐν τῷ καλλίστῳ ἐτύγχανον ἰδρυσάμενοι πόλιας πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν· 142.2 οὔτε γὰρ τὰ ἄνω αὐτῆς χωρία τώυτὸ ποιεῖ τῆ Ἰωνίῃ οὔτε τὰ κάτω οὔτε τὰ πρὸς τὴν ἡῶ οὔτε τὰ πρὸς τὴν ἐσπέριν, τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ τε καὶ ὑγροῦ πιεζόμενα, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τε καὶ ἀύχμῶδες. 142.3 γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι, ἀλλὰ τρόπους τέσσερας παραγωγέων. Μίλητος μὲν αὐτέων πρώτη κέεται πόλις πρὸς μεσαμβρίην, μετὰ δὲ Μυοῦς τε καὶ Πριήνη. 142.4 αὗται μὲν ἐν τῇ Καρίῃ κατοικηνται κατὰ ταύτὰ διαλεγόμεναι σφίσι, αἶδε δὲ ἐν τῇ Λυδίῃ, Ἔφεσος Κολοφῶν Λέβεδος Τέως Κλαζομεναὶ Φώκαια· αὗται δὲ αἱ πόλιες τῆσι πρότερον λεχθείησι ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδέεν, σφισι δὲ ὁμοφωνέουσι. ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι Ἰάδες πόλιες, τῶν αἱ δύο μὲν νήσους οἰκέαται, Σάμον τε καὶ Χίον, ἡ δὲ μία ἐν τῇ ἡπειρῷ ἴδρυται, Ἐρυθραί. Χῖοι μὲν νυν καὶ Ἐρυθραῖοι κατὰ τώυτὸ διαλέγονται, Σάμιοι δὲ ἐπ' ἑωυτῶν μοῦνοι. οὗτοι χαρακτηῆρες γλώσσης τέσσερες γίνονται. »

Ηροδότου Ιστορία, βιβλίο Κλειώ. 142

Γύρω στα 1000-1100 π.Χ. οι πρώτοι Έλληνες, Ίωνες από τη Βοιωτία, την Αττική και την ΒΑ Πελοπόννησο αποίκισαν σταδιακά τα νησιά Χίος και Σάμος καθώς και περιοχές των Μικρασιατικών παραλίων, μετά την κάθοδο των Δωριέων στον ελλαδικό χώρο. Ελλάδα, Αιγαίο και Μ. Ασία αποτελούσαν έναν ενιαίο και αδιάσπαστο πολιτιστικό χώρο.

Οι Ίωνες ίδρυσαν ισχυρές πόλεις και κατά τον έβδομο αιώνα δημιούργησαν μία θρησκευτική ένωση παρόμοια με τις αμφικτυονίες της ηπειρωτικής Ελλάδας, που ονομάστηκε κοινό των Ιώνων ή Ιωνική Δωδεκάπολις. Το κέντρο της ήταν το καταφύγιο του Πανιωνίου, κοντά στην Μυκάλη, το οποίο από θρησκευτική και πανηγυρική σύνοδο απέκτησε τον τύπο του Κοινού. Στην Δωδεκάπολη συμπεριλαμβάνονταν οι δώδεκα ισχυρότερες πόλεις των Ιώνων.

Οι δώδεκα αυτές πόλεις της Ιωνίας πρωτοστατούν στη δημιουργία και ανάπτυξη του λαμπρού και πρωτοπόρου Ιωνικού πολιτισμού.

Αυτές ήσαν:

**Μίλητος, Μυούς, Πριήνη, Ἐφεσος, Κολοφῶν, Λέβεδος, Τέως,
Ερυθραί, Κλαζομεναί, Φώκαια, Χίος, Σάμος.**

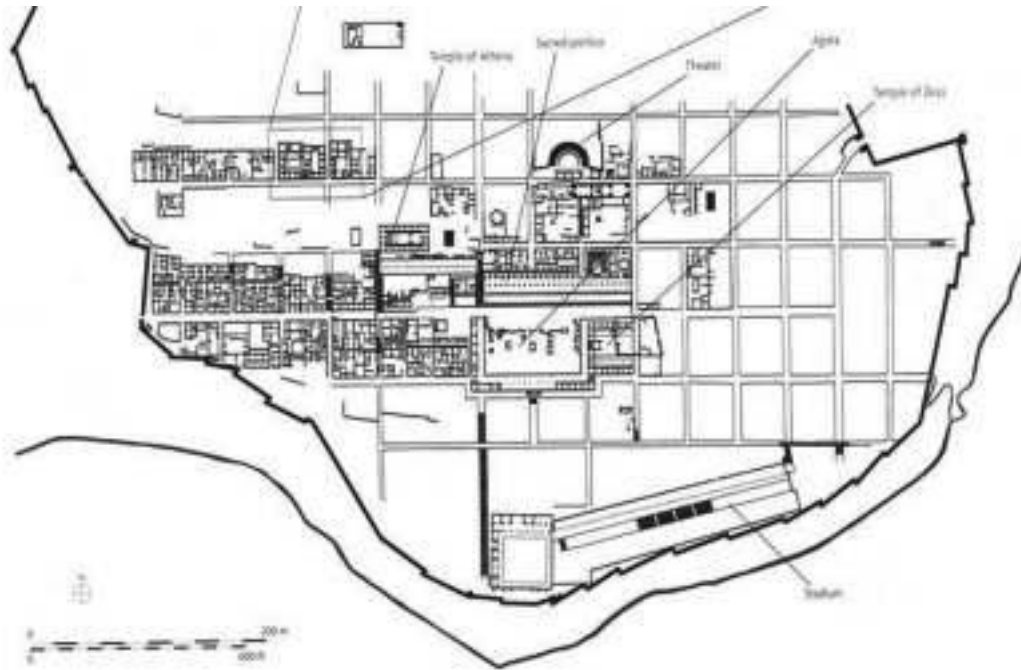
Μυούς

Η Μυούς (Παλάτια) ήταν χτισμένη στις εκβολές του ποταμού Μεάνδρου κατά τους Πausανία και Στράβωνα. Οικιστής της ήταν ο Κυάρητος, απόγονος του βασιλιά της Αθήνας Κόδρου.

Πριήνη, θέατρο

Σημαντικό εμπορικό λιμάνι της αρχαιότητας, με χωροτακτικό γεωμετρικό πολεοδομικό σύστημα υπό του Ιπποδάμου 4^{ος} αιώνας. Στην αρχαία αυτή πόλη αποκαλύφθηκαν λιθόκτιστες οικίες, η μεγάλη αγορά, η ιερά στοά, το Πρυτανείο, το Βουλευτήριο, το θέατρο, το γυμνάσιο, τα ιερά της Κυβέλης και του Ασκληπιού, ο ναός της Αθηνάς Πολιάδος, ακρόπολη σε απρόσιτη τοποθεσία.

Ιπποδάμιο σύστημα Πριήνη

Έφεσος, Θέατρο

Πόλη αφιερωμένη στη θεά Άρτεμη (Αρτεμίσιο) με πολλά και πασίγνωστα λαμπρά μνημεία και εκεί διοργανώνονταν οι λαμπρές γιορτές των Αρτεμισίων.

Έφεσος, η βιβλιοθήκη του Κέλσου

Η Έφεσος αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς προορισμούς για επισκέπτες.

Κολοφών

Βασικά φύλα που δημιούργησαν την πόλη ήσαν Πύλιοι και Κάδμειοι. Βρέθηκαν ερείπια και επιγραφές 24 χιλιόμετρα βόρεια της Εφέσου. Ήταν πατρίδα του Ξενοφάνη, των ζωγράφων Διονυσίου και Διονυσόδωρου και μία από τις πόλεις που διεκδικεί τον Όμηρο. Ανέπτυξε βιοτεχνία και ιπποτροφεία.

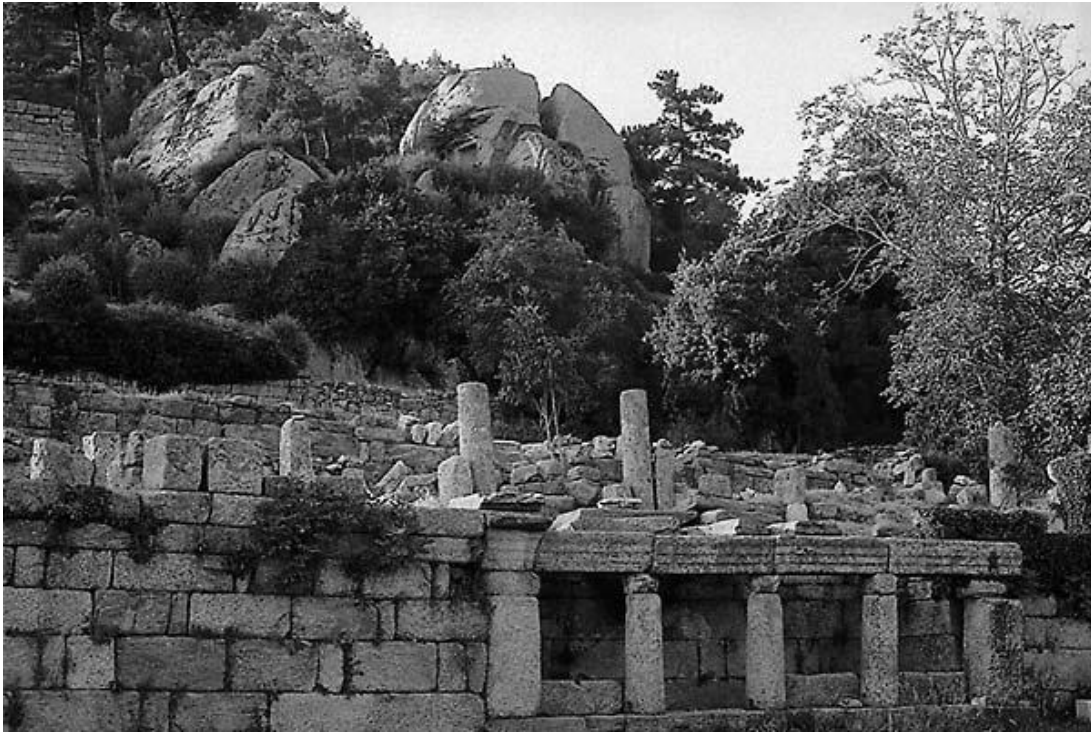
Λέβεδος

Κτίστηκε μεταξύ Νοτίου και Κλάρου κατά τον 11^ο αιώνα από Αθηναίους και Ίωνες. Ιδρυτής της ήταν ο Κοδρείδης Ανδραίμονας και κατ' άλλους ο Ανδρόπομπος, παππούς του Κόδρου και πατέρας του Μέλανθου.

Τέως

Πόλη αφιερωμένη στον θεό Διόνυσο. Υπήρχε ο περίφημος ναός του Διονύσου, θεμελιώθηκε περί το 190 π. Χ και αποδίδεται στον θεωρητικό και ανανεωτή του Ιωνικού ρυθμού Ερμογένη. Ήταν και έδρα του «θιάσου των τεχνιτών», η σχολή των ηθοποιών. Κατά την διάρκεια των εορτών και τελετών στην Τέω συνέρρεαν Ίωνες από όλες τις πόλεις.

Κλαζομεναί

Κτίστηκε από Κολοφώνιους υπό τον Πάρφορο και αποτέλεσε οικισμό των «Αχαιών» μεταναστών Φλειασίων και Κλεωναίων που έφυγαν από την υστερομυκηναϊκή Πελοπόννησο για να σωθούν από τους Δωριείς. Σύμφωνα με την παράδοση, το όνομα προέρχεται από τις κραυγές των άγριων παπιών που υπήρχαν στην περιοχή και πετούσαν κρίζοντας δυνατά, «μεγάλα κλάζουσαι». Ήταν ανάμεσα στις πρώτες πόλεις που έκοψαν νόμισμα περί τον 6^ο αιώνα π. Χ. με την κεφαλή του Απόλλωνα συνήθως στην μια όψη και αγριόπαπιες ή κύκνους στη άλλη.

Οι Κλαζομένιοι υπήρξαν δεινοί θαλασσοπόροι και μαχητές φτάνοντας μέχρι τις βορειοανατολικές ακτές του Ευξείνου Πόντου και τις νοτιοανατολικές ακτές της Μεσογείου. Κατά την περίοδο της ακμής της

ίδρυσε «Θησαυρό» στους Δελφούς. Ήταν ξακουστή για τα πήλινα αγγεία και τις «κλαζομένες σαρκοφάγους».

Ερυθραί

Η πόλη αυτή γεωγραφικά ήταν στην καρδιά της Ιωνίας. Έλαβε το όνομα από τον Μινωίτη οικιστή Έρυθρο, γιο του βασιλιά Ραδάμανθη, αδελφού του Μίνωα, που κατά τον μύθο έφυγε με τον λαό του από την Κρήτη προς τα αιγαιοπελαγίτικα νησιά, την Αττική, την Βοιωτία και έστειλε τους γιούς του προς την Ανατολή. Κατ'άλλη εκδοχή το όνομα οφείλεται στο ερυθρωπό αργιλόχωμα και το αυτοφυές ερυθρόδανο (ριζάρι) της χερσονήσου της Ερυθραίας. Ερείπια θεάτρου, αγοράς, υδραγωγείων, ναών αφιερωμένων στους θεούς Αθηνά, Αφροδίτη και Ηρακλή βρίσκονται κοντά στο χωριό Λυθρί. Οι Ερυθραίοι κατασκεύασαν πρώτοι την διήρη.

Φώκεια

Παραθαλάσσια πόλη που ανέδειξε λαμπρή ναυσιπλοΐα με τις περίφημες πεντοκοντόρους και παράλληλα πλουσιότατη εμπορική πόλη-λιμάνι. Οι Φωκαείς θαλασσοπόροι, μετανάστες κυρίως από

την Φωκίδα, Αθήνα και Χαιρώνεια, διέσχισαν την Μεσόγειο και ίδρυσαν αποικίες με την πιο σημαντική αυτή της Μασσαλίας.

και οι νησιωτικές πόλεις:

Χίος

Πολλά είναι τα ονόματα που έχουν χρησιμοποιηθεί για το νησί της Χίου. Οφιούσα διότι ήταν γεμάτη από φίδια, Πιτυούσα για τα πολλά δάση από πεύκα, Μάκρις από το σχήμα της, Αιθάλια για το χρώμα της, Χία ή Χίος από την νύφη Χιόνη κόρη του Οινωπίωνος του πρώτου οικιστή, και βασιλιά του νησιού. Από την εποχή πάντως του Ομήρου το νησί είναι γνωστό ως Χίος. «..Η καθύπερθε Χίο νεοίμεθα παιπαλοέσης..» (Οδύσεια, γ, στ.)

Κατά τον καθηγητή Αντώνιο Δαμαλά, το όνομα Χίος προέρχεται από την λέξη Σφίγγη η οποία στην αρχαία αιγυπτιακή γραφή συμβολίζονταν ως θηρίο με σώμα λιονταριού και κεφαλή γυναίκας προφερόμενου ως Χιού και στα αρχαία κρητικά Χίος. Είναι και το σύμβολο του νησιού έως σήμερα και στην αρχαιότητα το βρίσκουμε σε νομίσματα. Στην Αίγυπτο υπήρχε πόλις με το όνομα Χιού που ερμηνεύεται ως η πόλη της Σφιγγός.

Η Χίος γνώρισε ακμή και έγινε μεγάλη ναυτική δύναμη. Εκτός από τη μαστίχα που παρήγαγε το νησί, το χιώτικο κρασί –ο Αριούσιος Οίνος- ήταν επίσης πολύ γνωστό και ταυτόχρονα αποτελούσε πηγή πλούτου και δόξας, και ήταν ένα από τα πιο ακριβά κρασιά στην αρχαία Ελλάδα.

Οι ανατολικοί λαοί είχαν συνδέσει το όνομά της με την μαστίχα. Οι φοίνικες την αποκαλούσαν «Μεστίκ» λέξη που σημαίνει το δέντρο που εκχέει, οι Πέρσες «Σεγέξ» μαστίχα, οι Άραβες «Γκεζιράτ αλ μαστίκη» και οι Εβραίοι Χισσάν.

Σάμος

Η Σάμος απέχει επτά στάδια από την Μικρασιατική παραλία της Ιωνίας και μεταξύ Σάμου και Ιωνίας υπάρχει το στενό της Μυκάλης. Το στενό τούτο έχει την ονομασία του εκ του ομωνύμου Μικρασιατικού όρους που είχε έδρα το Πανιώνιον.

Στην Ιωνική αρχαία Σάμο, στο σημερινό Πυθαγόρειο και στην ευρύτερη λεκάνη του κάμπου της Χώρας δυτικά και του Μεσόκαμπου ανατολικά, ανεπτύχθη, παράλληλα με τις άλλες πόλεις της Ιωνίας, σημαντικός πολιτισμός, όπως δείχνουν οι ιστορικές μαρτυρίες και τα αρχαιολογικά μνημεία και ευρήματα.

Ο Ιωνικός πολιτισμός της Σάμου έδωσε λαμπρά δείγματα καλλιτεχνικής και αξεπέραστης πνευματικής δημιουργίας στην αρχιτεκτονική, στη γλυπτική, στην αγγειοπλαστική, στη χαλκοπλαστική, στη ζωγραφική, στην πολεοδομία, στη τεχνική, στη ναυπηγική, στη ναυσιπλοΐα, στη μουσική, στη λογοτεχνία, στην ποίηση, στην επιστήμη και στη φιλοσοφία.

Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι οι Ίωνες έκτιζαν τις πόλεις τους σε μέρη που έβλεπαν προς τον ήλιο, προστατευμένα από τους βόρειους ανέμους, εκεί που υπάρχει εύφορη, αρδευόμενη γη και κοντά στη θάλασσα. Η θέση του Πυθαγορείου με τον κάμπο της Χώρας αποτελούσε τον κατάλληλο χώρο για την ίδρυση της αρχαίας αυτής πόλης που προστέθηκε στο κοινόν των Ιώνων.

Στο στενό της Μυκάλης έχουν γίνει περίφημες ναυμαχίες, όπως η καταστροφή του Περσικού στόλου υπό των ηνωμένων Ελληνικών δυνάμεων το 479 π. Χ.

Το Πανιώνιο ήταν ιερός χώρος στην Μυκάλη αφιερωμένος στον Ελικώνιο Ποσειδώνα και έγινε θρησκευτικό και πολιτιστικό κέντρο των Ιώνων. Στην περιοχή λοιπόν της χερσονήσου της Μυκάλης το κοινό διοργάνωνε γιορτή, τα Πανιώνια. Στο ιερό που όπως φαίνεται διαμορφώθηκε κατά την διάρκεια του 7ου αιώνα π.Χ. συνεδρίαζε το συμβούλιο του κοινού.

Το ιερό στο Πανιώνιο έλαβε το όνομα από την αρχαία πόλη Ελίκη στην Αχαΐα. Η Ελίκη είχε ιδρυθεί από Ίωνες, βρισκόταν 40 στάδια από το Αίγιο και 12 στάδια (2,2 χλμ) από τη θάλασσα. Η Ελίκη ήταν κόρη του Σελινούντα και γυναίκα του Ίωνα. Σύμφωνα με τον Πausanias, στα «Αχαϊκά», υπήρχε άγαλμα σε υπερφυσικές αναλογίες, αφιερωμένο στον Θεό της θάλασσας, τον Ποσειδώνα.

Για το Πανιώνιο αναφέρει ο Ηρόδοτος στο βιβλίο Κλειώ:

**148. Τὸ δὲ Πανιώνιον εἶναι χῶρος τῆς Μυκάλης ἰε-
ρῶς, ἐστραμμένος πρὸς ἄρκτον καὶ ἀφιερωμένος ἀπὸ κοι-
νοῦ ὑπὸ τῶν Ἴωνων εἰς τὸν Ἐλικώνιον Ποσειδῶνα. Εἶναι
δὲ ἡ Μυκάλη ἄκρα ξηρᾶς, ἥτις ἐκ δυσμῶν βλέπει πρὸς
τὴν Σάμον. Ἐκεῖ, οἱ Ἴωνες τῶν διαφόρων πόλεων συνα-
θροίζονται διὰ τὰ πανηγυρίζουσι τὴν ἑορτὴν εἰς τὴν ὀ-
ποῖαν ἔδωκαν τὸ ὄνομα Πανιώνια (οὐ μόνον δὲ αἱ ἑορταὶ
τῶν Ἴωνων, ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν Ἑλλήνων ὅλαι ὁμοίως
λήγουσιν εἰς τὸ αὐτὸ γράμμα εἰς τὸ ὁποῖον λήγουσι τὰ
κύρια ὀνόματα τῶν Περσῶν).**

Πιστεύεται πως το κοινό ήταν αποτέλεσμα του Μελιακού πολέμου, του πολέμου δηλαδή που διεξήγαγαν οι δώδεκα ισχυρότερες πόλεις της Ιωνίας εναντίον της πόλης Μελία που βρισκόταν στην χερσόνησο της Μυκάλης.

Εκτός των Πανιώνιων που ονομάζονταν Ελικώνια, προς τιμή του Ελικωνίου Ποσειδῶνα, οι Ἴωνες είχαν και ακόμα δύο γιορτές, τα Απατούρια και τα Μεταγείτνια.

Τα Απατούρια ήταν πολιτική γιορτή τελούμενη από τους Αθηναίους και όλους γενικά τους Ἴωνες εκτός των Κολοφωνίων και των Εφεσίων. Γινόταν τον μήνα Πυανεψιώννα, εκ του Πυανέψια (Πυάνος+έψω=βράζω κουκιά), και διαρκούσε τρεις ημέρες. Σύμφωνα με μία παράδοση συνδέονταν με τον μύθο του Αιγέα και της Αίθρας. Ο Πυανεψιών είναι ο τέταρτος στη σειρά μήνας στο Αττικό ημερολόγιο, που αντιστοιχούσε με το χρονικό διάστημα από 23 Σεπτεμβρίου μέχρι 22 Οκτωβρίου, και ήταν αφιερωμένος στον Απόλλωνα.

Τα Μεταγείτνια ή Μετοίκια ήταν αρχαία ελληνική γιορτή προς τιμήν του Μεταγείτνιου Απόλλωνα. Εορταζόταν την έβδομη μέρα του αττικού μήνα Μεταγειτνιώννα, 24 Ιουλίου - 22 Αυγούστου. Κατά τη γιορτή τελούνταν θυσίες και προσφορές, ωστόσο δεν έχουν σωθεί περισσότερες λεπτομέρειες από αρχαίες πηγές. Η ονομασία της γιορτής σήμαινε την αλλαγή πόλεως λόγω αποικίας, εξορίας, εμπορικών ή άλλων δραστηριοτήτων (γεινιάσις πρὸς ετέρους).

Τα Μεταγείτνια εορτάζονταν Αρχαία Αθήνα, στη Δήλο αλλά επίσης και σε πολλές ιωνικές πόλεις, όπως η Μίλητος, η Έφεσος, η Σάμος.

Παρά την ύπαρξη της ομοσπονδίας τα συμφέροντα της κάθε πόλης παρέμεναν πάνω από το κοινό συμφέρον των Ἴωνων, με αποτέλεσμα το κοινό να μην μπορέσει να δημιουργήσει μία κοινή άμυνα εναντίον των Λυδών και των Περσών. Οι Ιωνικές πόλεις λοιπόν, έχασαν την ανεξαρτησία τους

αποτασσόμενες αρχικά στους Λυδούς (με εξαίρεση την Μίλητο) και στην συνέχεια στους Πέρσες που υπέταξαν ολόκληρη την περιοχή. Το κοινόν κατάφερε αρχικά να οργανώσει την Ιωνική επανάσταση μεταξύ 499 και 493 π.Χ. Όμως, μετά την αποτυχία της επανάστασης οι Πέρσες διέλυσαν το κοινό και στην συνέχεια ολόκληρη την περιοχή. Οι Ιωνικές πόλεις απαλλάχτηκαν από την Περσική κυριαρχία μετά τους Περσικούς πολέμους και εντάχθηκαν στην Δηλιακή Συμμαχία. Οι πόλεις της Ιωνίας επανήλθαν στην Περσική αυτοκρατορία με την Ανταλκίδειο ειρήνη που ακολούθησε της λήξης του Κορινθιακού πολέμου.

Η λειτουργία του κοινού αποκαταστάθηκε κατά τον 4ο αιώνα π.Χ. κυρίως μετά την απελευθέρωση των Ιωνικών πόλεων από τον Μέγα Αλέξανδρο και έγινε μέρος των Ελληνιστικών βασιλείων που ιδρύθηκαν στην περιοχή και τελικά της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Στην διάρκεια των τελευταίων περιόδων πολλές Ιωνικές πόλεις γνώρισαν μεγάλη, ακμή, κυρίως η πόλη της Εφέσου .

Στην ελληνιστική περίοδο εκτός από τα Πανιώνια διεξάγονταν πλέον και τα Αλεξάνδρεια προς τιμήν του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Την περίοδο αυτή συμμετείχε στο κοινό και η Σμύρνη ως δέκατη τρίτη πόλη.

Πρόκειται για μία από τις αρχαιότερες πόλεις και λιμένες της Μεσογείου, της αρχαίας Ιωνίας. Ιδρύθηκε περί το 3000 π.Χ. και επέζησε μέχρι σήμερα. Στη μακραίωνη ιστορία της έχει αλλάξει δύο θέσεις. Η πρώτη των προϊστορικών χρόνων που αναφέρει ο Στράβων ως "Παλαιά Σμύρνη" και η δεύτερη που έκτισε ο Μέγας Αλέξανδρος και οι επίγονοι αυτού κατά την ελληνιστική περίοδο. Κατοικήθηκε από ελληνικούς πληθυσμούς από την αρχαιότητα μέχρι και την Καταστροφή της Σμύρνης το 1922 και την ανταλλαγή πληθυσμών που ακολούθησε με τη Συνθήκη της Λωζάνης.

Σμύρνη, Αρχαία Αγορά

πτηνά καὶ τὰ ἔρπετά. Καὶ ἡ μὲν συνθήκη αὕτη ἃς ἐξακολουθῆ νὰ ὑπάρχη ὅπως ἐξ ἀρχῆς ἐπεκράτησεν, ἐγὼ δὲ ἐπανέρχομαι εἰς τὴν σειράν τῆς διηγήσεώς μου.

141. Οἱ Ἰωνες καὶ οἱ Αἰολεῖς, ἅμα ἡ Λυδία κατεκτήθη ὑπὸ τῶν Περσῶν, ἐπεμψαν πρέσβεις εἰς τὰς Σάρδεῖς πρὸς τὸν Κύρον προτείνοντες νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους τοῖς εἶχε προτείνει ὁ Κροῖσος. Ὁ Κύρος ἤκουσε τὰς προτάσεις ταύτας καὶ διηγήθη εἰς αὐτοὺς τὸν ἐξῆς μῦθον· «Λύλητής τις, ἰδὼν εἰς τὴν θάλασσαν ἰχθύας, ἤλκει νομίζων ὅτι ἤθελε τοὺς ἐλύσει εἰς τὴν ξηρὰν· ἐπειδὴ δὲ διεψεύσθη ἡ ἐλπίς του, ἔλαβε δίκτυον, τὸ ἐρρίψε καὶ ἐσυρην ἐξω πολλὴν ποσότητα ἰχθύων. Ὄταν τοὺς εἶδε πηδῶντας· «Παύσατε, τοῖς εἶπε, παύσατε νὰ χορεύετε, ακαθότι ὅτε κῦλον, δὲν ἠελήσατε νὰ ἐλθετε πρὸς ἐμὲ ἀχορεύοντες.» Εἶπε δὲ ὁ Κύρος τὸν μῦθον τοῦτον εἰς τοὺς Ἰωνας καὶ τοὺς Αἰολεῖς διότι πρότερον οἱ Ἰωνες, ὅταν τοῖς ἐζήτησε δι' ἀπεσταλμένων νὰ ἐπαναστατήσωσι κατὰ τοῦ Κροῖσου, δὲν ἐπέισθησαν, τῶρα δὲ ὅτε πλέον τὰ γεγονότα ἦσαν τετελεσμένα, ἐφαίνοντο πρόθυμοι νὰ ὑπακούσωσιν. Ἦτο λοιπὸν ὠργισμένος ὅταν τοῖς ἔλεγε ταῦτα. Οἱ δὲ Ἰωνες, ἅμα ἤκουσαν τὴν ἀποκρίσιν ταύτην διαειξασθεῖσαν εἰς τὰς πόλεις, ἤρχισαν νὰ ἐγείρωσι τείχη καὶ συνηθροίζοντο εἰς τὸ Πανιώνιον ὅλοι οἱ ἄλλοι πλὴν τῶν Μιλησίων· διότι μετ' αὐτῶν ὁ Κύρος εἶχε συνθηκολογήσει ὅπως καὶ μετὰ τοὺς Λυδοὺς. Οἱ ἄλλοι λοιπὸν Ἰωνες συνεφώνησαν νὰ πέμψωσι πρέσβεις εἰς τὴν Σπάρτην καὶ νὰ ζητήσωσι βοήθειαν.

142. Οὗτοι δὲ οἱ Ἰωνες, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνήκει τὸ Πανιώνιον, εἶχον κτίσει τὰς πόλεις τῶν ὑπὸ τὸν

λαμπρότερον οὐρανὸν καὶ τὸ ὠραιότερον κλίμα ἀπὸ ὅσα γνωρίζομεν νὰ κατοικῶσιν οἱ ἄνθρωποι. Αἱ χῶραι αἱ περικυκλοῦσαι τὴν Ἰωνίαν, ἄνωθεν καὶ κάτωθεν, πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς δυσμὰς, οὐδόλως συγκρίνονται μὲ αὐτήν· αἱ μὲν πάσχωσιν ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ τῆς ὑγρασίας, αἱ δὲ ὑπὸ τοῦ καύσωνος καὶ τῆς ξηρασίας. Οἱ Ἰῶνες δὲν ὁμιλοῦσιν ὅλοι τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ μεταχειρίζονται τέσσαρας διαφόρους διαλέκτους. Ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἢ Μίλητος εἶναι ἡ πρώτη πρὸς μεσημβρίαν, μετ' αὐτὴν δὲ ἡ Μυοῦς καὶ ἡ Πριήνη· αἱ τρεῖς αὗται εἶναι εἰς τὴν Καρίαν καὶ ὁμιλοῦσι τὴν αὐτὴν διάλεκτον. Αἱ δὲ τῆς Λυδίας εἶναι ἡ Ἐφεσος, ἡ Κολοφῶν, ἡ Λέξεδος, ἡ Τέως, αἱ Κλαζομεναί, ἡ Φώκαια, αἵτινες δὲν ὁμιλοῦσι τὴν αὐτὴν διάλεκτον ὡς αἱ προηγούμεναι, ἀλλ' ἔχουσιν ἰδίαν. Ὑπάρχουσιν εἰσέτι τρεῖς ἄλλαι πόλεις Ἰωνικαί, ἐξ ὧν αἱ μὲν δύο, ἡ Σάμος καὶ ἡ Χίος εἶναι νῆσοι, ἡ δὲ τρίτη, αἱ Ἐρυθραί, κεῖται ἐπὶ τῆς ἠπείρου. Καὶ οἱ μὲν Χῖοι καὶ οἱ Ἐρυθραῖοι ὁμιλοῦσι τὴν αὐτὴν διάλεκτον, οἱ δὲ Σάμιοι ἔχουσιν ὅλως ἰδιαιτέραν. Τοιοῦτοτρόπως δὲ γίνονται τέσσαρες χαρακτῆρες γλώσσης.

Πηγές:

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page
2. <http://www.iagp.gr/cd-samos/pages/intro1.htm>
3. <http://asiaminor.ehw.gr/forms/fLemmaBodyExtended.aspx?lemmaID=4875>
4. http://www.chiosonline.gr/ancienttimes_gr.asp
5. <http://www.hellinon.net/PELOPONISOS/Eliki.htm>
6. **(Ηροδότου ιστορίες**, βιβλίο Α' Κλειώ (141,142) . Μετάφραση: Α.Γ. Σκαλίδου,

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Νεοελληνικών Σπουδών Ανέμη):

[http://anemi.lib.uoc.gr/?&dtab=m&search_type=simple&search_help=&display_mode=&wf_step=init&show_hidden=0&number=10&keep_number=10&cclterm1=&cclterm2=&cclterm3=&cclterm4=&cclterm5=&cclterm6=&cclterm7=&cclterm8=&cclfield1=&cclfield2=&cclfield3=&cclfield4=&cclfield5=&cclfield6=&cclfield7=&cclfield8=&cclop1=&cclop2=&cclop3=&cclop4=&cclop5=&cclop6=&cclop7=&isp=&display_help=0&offset=1&search_coll\[metadata\]=1&stored_cclquery=&skin=&rss=0&show_form=&export_metadata=none&ioffset=1&old_offset=1](http://anemi.lib.uoc.gr/?&dtab=m&search_type=simple&search_help=&display_mode=&wf_step=init&show_hidden=0&number=10&keep_number=10&cclterm1=&cclterm2=&cclterm3=&cclterm4=&cclterm5=&cclterm6=&cclterm7=&cclterm8=&cclfield1=&cclfield2=&cclfield3=&cclfield4=&cclfield5=&cclfield6=&cclfield7=&cclfield8=&cclop1=&cclop2=&cclop3=&cclop4=&cclop5=&cclop6=&cclop7=&isp=&display_help=0&offset=1&search_coll[metadata]=1&stored_cclquery=&skin=&rss=0&show_form=&export_metadata=none&ioffset=1&old_offset=1)

7. **Μικρασιατικός και Ποντιακός Ελληνισμός**, Ευστάθιος Ε. Πελαγίδης (2004), Εκδ.Σταμούλη
8. **Ερυθραία**, Μαριάννα Κορομηλά, Θεωρή Κοντάρης (1997), Εκδ.Πολιτιστική Εταιρεία Πανόραμα
9. **Μικρά Ασία, Αρχαία και Μεσαιωνική Ιστορία**, Κώστας Χατζηαντωνίου (1999), Εκδ. Πελασγός

Σύνταξη: Κατερίνα Κρ. Μπαρμπάτση